

КАКО МНОЖЕЛЕ СТАРИТЕ ИНДИЈЦИ

Старите индијци за секоја математичка операција имале по неколку различни методи. Интересен е еден начин на множење кој може и денеска да се користи без никакви ограничувања. Методот ќе го објасниме на конкретен пример.

Ако сакаме да помножиме помножиме два повеќе цифрени броеви, на пример броевите 256 и 1389, цртаме правоаголна шема со димензии 4×3 (правоаголник разделен на 12 еднакви квадрати). На левата вертикална страна на правоаголникот го запишуваме бројот 1389 од долу нагоре (до секое квадратче по една цифра од бројот, редоследно) а бројот 256 го запишуваме на горната хоризонтална страна на правоаголникот, од лево кон десно (до секое квадратче по една цифра од бројот, редоследно), види слика.

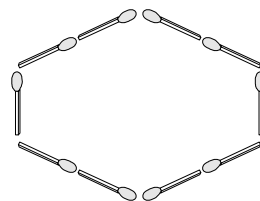
Секое мало квадратче го делиме со една дијагонала, од горниот лев агол до долниот десен агол на два триаголници. Во секое квадратче го запишуваме производот на цифрите од соодветната редица и колона чиј пресек е тоа квадратче. Во долниот триаголник цифрата на десетките од множењето, а во горниот триаголник од квадратчето цифрата на единиците од множењето. Од така добиената пополнета правоаголна шема, вршиме собирање по појаси од горниот десен агол на правоаголникот кон долниот десен агол на триаголникот (појасите се исенчени најизменично), види слика. Цифрата од првиот појас ја запишуваме непосредно (за овој пример тоа е цифрата 4). Цифрите од вториот појас ги собираме. Во примерот тој збир е 18. Од збирот, цифрата на единиците ја запишуваме во продолжение на појасот, а цифрата на десетките ја додаваме на збирот на цифрите од третиот појас. Постапката ја продолжуваме додека не стигнеме до долниот лев агол на правоаголникот (последниот појас).

На ист начин со соодветна правоаголна шема можат да се помножат било кои два повеќецифрени броеви.

	2	5	6	
9	18	45	54	4
8	16	40	48	8
3	06	15	18	5
1	02	05	06	5
	0	3	5	

Подели го имотот правилно

Таткото има четири синови и сака својот имот кој е во облик на шестоаголник да им го раздели. За да синовите не се караат, тој сакал парцелата да ја раздели на четири еднакви делови. Истото успеал да го направи со седум кибритчиња. Пробај и ти!

Подели го шестаголникот

Правилниот шестаголник раздели го на:

- Четири еднакви делови со десет кибритчиња.
- Осум еднакви делови со четиринаесет кибритчиња.

